

## Pracovník pronájmu prádla (kód: 31-028-H)

<b>Autorizující orgán:</b>	Ministerstvo pro místní rozvoj
<b>Skupina oborů:</b>	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
<b>Týká se povolání:</b>	Pracovník pronájmu prádla
<b>Kvalifikační úroveň NSK - EQF:</b>	3

### Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v sortimentu textilních materiálů a výrobků pro pronájem prádla	3
Orientace v sortimentní skladbě textilií pro pronájem prádla	3
Orientace v základních technologiích praní a žehlení pronajímaných výrobků	3
Řízení a kontrola toku pronajímaného prádla v rámci jeho údržby	3
Třídění, opravy a expedice prádla	3
Identifikace a značení prádla a vytváření systémů logistiky	3
Jednání se zákazníkem	3
Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v provozech prádelen a čistíren	3

### Platnost standardu

Standard je platný od: 26.07.2016 do: 06.12.2020

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v sortimentu textilních materiálů a výrobků pro pronájem prádla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozeznat materiálové složení textilních výrobků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést spalovací zkoušku s rozpoznáním bavlněné a polyesterové tkaniny	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Rozeznat základní druhy textilií a identifikovat vazbu plátňovou, keprovou a atlasovou	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Rozeznat základní vlastnosti tkanin z hlediska gramáže, stálobarevnosti a srážlivosti, použít stupně barevné stálosti 1 až 5	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zvolit technologický postup údržby bavlněných a směsových výrobků včetně podmínek praní, sušení a žehlení výrobků	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Rozeznat tkaniny z tzv. mikrovláken a identifikovat vlastnosti polyesterové tkaniny z tzv. mikrovláken	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Zvolit technologický postup údržby tkanin z tzv. mikrovláken včetně podmínek praní, sušení a žehlení výrobků	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Rozeznat materiálové složení a zvolit technologický postup údržby v případě operačních pláštů	Praktické předvedení a ústní ověření

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Orientace v sortimentní skladbě textilií pro pronájem prádla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozeznat hlavní skupiny zdravotnického prádla a roztřídit prádlo podle skupin; roztřídit alespoň tři sortimentní skupiny podle velikostních skupin a odhadnout přibližné rozměry	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozeznat hlavní skupiny hotelového prádla a roztřídit prádlo podle skupin; identifikovat základní vlastnosti hotelového prádla, zejména z hlediska gramáže, vazby a kvality	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Roztřídit pracovní oděvy podle zařazení do velikostních skupin s použitím tzv. německého a francouzského třídění	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Rozeznat základní typy uzávěrů ložního prádla a identifikovat jejich přednosti a nedostatky	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Rozeznat hlavní velikostní skupiny pracovních oděvů, změřit základní míry postavy v případě pracovních kalhot, pracovní košile a pracovního pláště	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Dodržovat základní normy při výběru zdravotnického prádla rovného i tvarového	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Dodržovat základní normy a kritéria při výběru oděvů používaných v potravinářství	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Dodržovat základní normy a kritéria při výběru oděvů používaných ve zvláštních odvětvích (pro záchrannou službu, záchranný hasičský sbor, svářeče, chemický průmysl, dopravní službu)	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Rozeznat základní vlastnosti a navrhnout vhodný technologický postup pro údržbu dalších pronajímatelných výrobků (mopů, čisticích hadrů, rohoží)	Praktické předvedení a ústní ověření

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Orientace v základních technologiích praní a žehlení pronajímaných výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat základní požadavky a normy na hygienu prádla, praní a provozu prádelny; zvolit technologický postup pro odstranění tzv. mikrobiologického znečištění; zvolit technologický postup pro tzv. kontaminované prádlo, zejména s přihlédnutím k možným hygienickým nebezpečím	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Dodržovat zásady a normy pro tzv. dezinfekční praní zdravotnického, potravinářského a hotelového prádla a zvolit technologický postup pro tzv. termodezinfekční a chemotermodezinfekční praní	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržovat zásady osobní hygieny pracovníka pronájmu prádla v expedici, zejména s přihlédnutím k možným nebezpečím při práci s kontaminovaným prádlem	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit pro konkrétní sortiment tvarového prádla určeného k pronájmu vhodný způsob praní a žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zvolit technologický postup pro žehlení různých sortimentů pronajímaného prádla	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Dodržovat předpisy pro různé sortimentní druhy zdravotnické techniky, identifikovat textilní materiály těchto výrobků a navrhnout technologický postup pro jejich prádelenské zpracování	Praktické předvedení a ústní ověření

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Řízení a kontrola toku pronajímaného prádla v rámci jeho údržby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Organizovat tok nemocničního prádla od sběrného místa do prádelny a zpět (oddělení, skříňka, jednotlivé kroky a činnosti kliniky, sběrné místo, svoz, příjem, třídění a značení až po expedici)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyplnit objednávkový formulář základními údaji (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Pracovat s klecovým kontejnerem a provést jeho dezinfekci	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat základní hygienické zásady pro používání vozidel pro přepravu pronajímaného prádla, zejména nemocničního	Praktické předvedení a ústní ověření

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Třídění, opravy a expedice prádla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat základní znaky a vlastnosti prádla při příjmu pronajímaného prádla z prádelny do výdejny (velikosti, žehlení, složení, zapínání, funkčnost pružinek)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Roztřídit přijaté prádlo z prádelny (sortiment, velikost)	Praktické předvedení
c) Připravit kompletní dodávku pro zákazníka včetně balení, kompletace kontejneru, dokladů	Praktické předvedení
d) Posoudit a provést nejčastější a nejjednodušší opravy (výměna knoflíku, zašití dírky, oprava švu), odhadnout stav (pevnost) materiálu a stáří s přihlédnutím k dalším opravám	Praktické předvedení
e) Posoudit neodeprané skvrny na prádle a určit jejich původ (krev, rez, mastnota, žluté skvrny na kuchyňském prádle, propisovací tuha) a rozhodnout o dalším postupu	Praktické předvedení

**Je třeba splnit všechna kritéria. U kritéria d) zvolit jeden druh poškození.**

## Identifikace a značení prádla a vytváření systémů logistiky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat osobní prádlo pomocí čárových kódů a čipů s přihlédnutím k jejich výhodám a nevýhodám	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Pracovat se základními informacemi uloženými v kódu nebo čipu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést upevnění čárového kódu na textilním výrobku (nažehlení)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zavést (zařadit) nového zákazníka do existujícího logistického systému a přidělit prádlo novému zákazníkovi (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Pracovat se základními položkami logistického systému pronájmu prádla (nákup, vyřazování, sklad, evidence, inventura a návaznosti na ekonomiku firmy), vypracovat vyřazovací protokol (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Stanovit životnost prádla, obrátku a gramáž ve vztahu k životnosti a nákladům na praní	Praktické předvedení a ústní ověření

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Jednání se zákazníkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést jednání se zákazníkem, vést rozhovor se zákazníkem, který se zajímá o pronájem prádla z hlediska platné legislativy pro daný obor činnosti zákazníka	Praktické předvedení
b) Předvést reklamační řízení a dodržovat reklamační řád a související zákony a předpisy	Praktické předvedení
c) Předvést obchodní jednání se zákazníkem	Praktické předvedení

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v provozech prádelen a čistíren

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat kritická místa v provozu pro vznik úrazů elektrickým proudem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Dodržovat zásady bezpečnosti práce s elektrickými stroji a zařízeními	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Identifikovat kritická místa v provozu pro vznik úrazů popálením nebo opařením	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat zásady bezpečnosti práce s tepelnými stroji a zařízeními	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Identifikovat kritická místa v provozu pro vznik úrazů souvisejících s nebezpečnými chemickými látkami	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Dodržovat zásady bezpečnosti práce s nebezpečnými chemickými látkami	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Identifikovat kritická místa v provozu pro vznik požáru	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Dodržovat zásady požární prevence a postup činností při vzniku požáru	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Identifikovat kritická místa v provozu pro vznik ostatních úrazů (úrazy pohyblivými se částmi strojů, pádem z výšky)	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Dodržovat zásady bezpečnosti práce pro předcházení vzniku ostatních úrazů	Praktické předvedení a ústní ověření

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - [http://katalog.nsp.cz/karta\\_tp.aspx?id\\_jp=100884&kod\\_sm1=29](http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=100884&kod_sm1=29)).

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (používaných strojů a zařízení v rozsahu hodnotícího standardu) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou. Autorizovaná osoba dále připraví modelové situace z provozu v návaznosti na ověřované kompetence, kde je u kritéria hodnocení uvedeno, že se jedná o modelovou situaci, přičemž se předpokládá, že při ověřování odborné kompetence "Jednání se zákazníkem" se všechna kritéria hodnocení mohou ověřit na modelových situacích, pokud situace v reálném provozu neumožní provést ověření při reálném jednání se zákazníkem.

Ověřování bude spojeno v navazující činnosti vedoucí k úplnému zhotovení služby pronajímání prádla nebo praní a čištění prádla a oděvů v souvislosti s pronajímáním prádla. Konkrétní skladba zakázky vyplyne z aktuální zakázky firmy.

Při ústním ověřování spojeném s praktickým předvedením uchazeč stručně vysvětlí pojem nebo jev, jeho uplatnění v praxi, podmínky a příklady použitého technologického procesu. V případě požadavku nakreslení schématu tak uchazeč učiní formou náčrtu na předem označený list čtverečkováného papíru, přičemž není třeba používat pravítko ani jiné pomůcky.

Při ověřování odborných kompetencí, zejména formou praktického předvedení, je třeba přihlížet k dodržování hygienických pravidel a zásad vedoucích k naplňování podmínky bezpečnosti práce v prádelnách a čistírnách oděvů a prádla. Dále je třeba posuzovat hospodárné využívání zdrojů energie, vody a chemických přípravků, dodržování ekologických principů při provádění služby, bezpečné provádění všech úkonů a časové zvládnutí jednotlivých operací.

Při ověřování kritérií hodnocení a), b), d), e), f) a h) odborné kompetence Orientace v sortimentu textilních materiálů a výrobků pro pronájem prádla uchazeč určí 3 vzorky dle zadání každého kritéria, při ověřování kritéria hodnocení c) určí 2 vzorky plátňové vazby, 2 vzorky keprové vazby a 2 vzorky atlasové vazby.

Při ověřování kritérií hodnocení a) až i) odborné kompetence Orientace v sortimentní skladbě textilií pro pronájem prádla rozřídí uchazeč minimálně 50 kg prádla, přičemž v něm musí být zastoupen celý sortiment uvedený v těchto kritériích.

Pro hodnocení odborné kompetence Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v provozech prádel a čistíren zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění všech zadaných úkolů, tj. jak zásady zachovává při obsluze všech strojů a zařízení nebo při provádění souvisejících činností v provozu, kde se koná zkouška. Není požadováno zkoušet dodržování BOZP na samostatném úkolu.

Při hodnocení způsobu zhotovení služby bude provedeno výsledné hodnocení vizuálně i sensoricky, bude provedena obvyklá kontrola kvality vyprání nebo vyčištění, případně odstranění skvrn. Předmětem hodnocení bude i kreativita a manuální zručnost uchazeče, jeho orientace v textilních materiálech, sortimentu prádla a oděvů a použitých prádelenských technologiích. Důraz bude kladen na bezpečnost práce a úsporu použitých prostředků.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

### Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *chemik prádelen a čistíren* nebo *chemik* + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná v oblasti praní a chemického čištění oděvů a prádla nebo ve funkci učitele praktického vyučování v chemických oborech nebo učitel odborného výcviku v chemických oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti chemie nebo textilní výroby nebo oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti praní a chemického čištění oděvů nebo ve funkci učitele praktického vyučování v chemických oborech nebo ve funkci učitele odborného výcviku v chemických oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Vysokoškolské vzdělání se zaměřením textilním nebo oděvním nebo chemickým nebo strojírenským nebo elektrotechnickým nebo ekonomickým a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti praní a chemického čištění oděvů a prádla nebo ve funkci učitele odborných předmětů v chemických oborech nebo ve funkci učitele praktického vyučování v chemických oborech nebo ve funkci učitele odborného výcviku v chemických oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Profesní kvalifikace 31-028-H Pracovník pronájmu prádla + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná v oblasti praní a chemického čištění oděvů a prádla, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo pro místní rozvoj, [www.mmr.cz](http://www.mmr.cz).

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici provozovnu prádelny vybavenou na odpovídající úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Prádelna zajišťující pravidelný svoz zakázek od zákazníků vlastními nebo smluvními dopravními prostředky
- Provoz, který eviduje zakázky také elektronickou formou
- Provoz vybavený pracími stroji (wash-extraktory), jakož i pracími stroji pro kontinuální praní a velkokapacitní odvodňování a sušení prádla
- Provoz vybavený technologií pro žehlení tvarového a rovného prádla: válcovými žehlicími stroji, zařízením pro žehlení nebo finišování tvarového prádla (žehlicí lisy nebo kabinetové žehlicí soupravy nebo finišer, skladače a stohovače)
- Provoz vybavený elektronickým řízením dávkování pracích prostředků a elektronickým systémem sledování toku zakázek prádelny
- Sada vzorků: textilní výrobky, bavlněná tkanina, polyesterová tkanina, směšová tkanina, tkanina v plátňové vazbě, tkanina v keprové vazbě, tkanina v atlasové vazbě, tkanina pro určení gramáže, stálobarevnosti a srážlivosti, tkanina z mikrovlákna, tkanina pro výrobu operačních plášťů - všechny vzorky v minimálním počtu 3 kusy
- Záznamové archy pro sledování hodnocení postupu plnění úkolů

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

## Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

## Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## **Autoři standardu**

### **Autoři hodnotícího standardu**

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Asociace prádelen a čistíren ČR

MAGNIFIC, spol. s r. o.

LEDER TEX, s. r. o.